Περί του ελέγχεσθαι (δηλαδή, περί του πώς πρέπει να δεχόμαστε τον κάθε έλεγχο, σύμφωνα με τις Άγιες Γραφές) (Σάββας Ηλιάδης, δάσκαλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Δεκεμβρίου, 2020

Ο **άγιος Νεκτάριος** έγραψε το βιβλίο **«ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ»,** στο οποίο αναπτύσσει όλον τον πλούτο των ηθικών και θρησκευτικών γνωμών των Πατέρων της Εκκλησίας. Κατά την συγγραφή του δημιουργήθηκε η επιθυμία να γράψει ένα παρόμοιο ακόμη βιβλίο ηθικοθρησκευτικό, στο οποίο να αποθησαυρίσει όλα τα σχετικά ρητά της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Έτυχε να πέσει όμως στα χέρια του ένα σύγγραμμα του αρχαιοτάτου οσίου ανδρός Αντιόχου, του 7^{ου} αιώνα, με 130 Λόγους προς Ευστάθιον ηγούμενον, με ανάλογο περιεχόμενο. Ο Άγιος Νεκτάριος τους επιμελήθηκε και τους εξέδωσε τελικά με τίτλο: **«ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ», προς ηθική ωφέλεια των χριστιανών:**

68^{ος} Λόγος, Αντιόχου του εκ Γαλατίας, Μοναχού της Λαύρας του Αγίου Σάββα:

«Εάν ο άνθρωπος είναι ταπεινόφρων και θεωρεί τον εαυτό του τιποτένιο, τότε δέχεται με πολλή χαρά στην καρδιά του και αγαθή διάθεση και ευσέβεια όλους τους ελέγχους και τις τιμωρίες, που του καταλογίζονται. Είναι μακάριος ο μοναχός (σημ: και ο κάθε χριστιανός), ο οποίος θεωρεί τον εαυτό του τελευταίο σκουπίδι όλων των ανθρώπων. Διότι, λογαριάζοντας τον εαυτό του ως τον ελάχιστο πάντων, χαίρεται περισσότερο για την απαξίωση και την καταφρόνηση παρά από την απολαβή τιμών και καλής φήμης. Έτσι αγιάζεται από τον Θεό, όπως μαρτυρεί ο Ησαΐας` «*Ως άγιο να τιμάτε και να δοξάζετε αυτόν, ο οποίος καταφρονεί και παραδίδει στο θάνατο την ζωή του*». (Ησ. 49,7) και «***όποιος όμως μισεί και αποστρέφεται τους ελέγχους, είναι ανόητος και ασύνετος***» (Παρ.12,1). Αλλά βρίσκεται και υπό την επήρεια του πάθους. Αυτός όμως που αγαπά, είναι καταφανές ότι ζει στην απάθεια.

Είναι λοιπόν καλό και ψυχωφελές να ανεχόμαστε αυτούς που μας χλευάζουν και μας κοροϊδεύουν, παρά αυτούς που μας επαινούν, οι οποίοι δεν διαφέρουν σε τίποτε από έναν που, κατά την Αγία Γραφή, μας καταριέται. Πάλι ο ίδιος, ο Ησαΐας, λέει: «*Ακούστε τους λόγους του Κυρίου εσείς, οι οποίοι με ιερό δέος προσέχετε τον λόγο του. Πείτε εσείς, οι αδελφοί μας οι ευσεβείς, σ` εκείνους οι οποίοι σας μισούν και σας αποστρέφονται,* (συμπλήρωση του στίχου: *προς τους κακούς Ισραηλίτες, ότι το όνομα του Κυρίου εξάπαντος θα δοξασθεί και θα φανεί η παντοδύναμη προς εσάς*

προστασία του, καθ' ον χρόνο εκείνοι θα ευφραίνονται εν αναμονή της καταστροφής σας! Αυτοί λοιπόν θα καταισχυνθούν).» (Ησ. 66,5).

Ακόμη, λέει και ο Παροιμιαστής: «*Και μία μόνη απειλή συντρίβει την ευαίσθητη καρδιά του συνετού και φρονίμου ανθρώπου. Ο άφρων όμως, και όταν ακόμη μαστιγώνεται, μένει αναίσθητος*» (Παρ. 17,10). Και πάλι` «*Εκείνος που αποστρέφεται και απορρίπτει την αληθινή παιδαγωγία και μόρφωση, μισεί τον εαυτόν του. Εκείνος όμως, ο οποίος ακούει με προσοχή και τηρεί με προθυμία τους ορθούς ελέγχους, που του γίνονται, (αποκτά φρόνηση) αγαπάει την ψυχή του*». (Παρ. 15,32). Και συνέχεια` «*Εκείνος ο οποίος δέχεται την θεία παιδαγωγία και μόρφωση, θα ζήσει εν μέσω αγαθών. Εκείνος που ακούει και τηρεί τους ορθούς ελέγχους, θα γίνει σοφός*» (Παρ.16,17). Και «*Εκείνος που δέχεται να ακούσει ελέγχους, οι οποίοι οδηγούν στην ζωή, θα καταταγεί μεταξύ των σοφών*». «*Όσοι όμως μισούν και αποστρέφονται τους δικαίους ελέγχους, πεθαίνουν κατά τρόπο ατιμωτικό και εξευτελιστικό*» (Παρ. 15,10). Και πάλι συνέχεια` «*Η ορθή διαπαιδαγώγηση και υγιής μόρφωση προλαμβάνει την φτώχεια και την καταφρόνηση. Και εκείνος ο οποίος δέχεται τις υγιείς υποδείξεις και συμμορφώνεται με αυτές, θα δοξασθεί και θα τιμηθεί από τους ανθρώπους*» (Παρ. 13,18). Και πάλι` «*Οι σωματικές παιδαγωγικές τιμωρίες και οι μορφωτικοί έλεγχοι δίδουν σοφία και αρετή στο παιδί. Γιος δε, που εγκαταλείπει το πατρικό σπίτι και περιπλανάται εδώ και εκεί, καταισχύνει και καταντροπιάζει τους γονείς του*» (Παρ. 29,15). Και πάλι` «*Εκείνος ο οποίος αγαπά την κατά Θεόν παιδεία και μόρφωση, αγαπά την αληθινή γνώση και την ορθή διάκριση. Όποιος όμως μισεί και αποστρέφεται τους ελέγχους, είναι ανόητος και ασύνετος*» (Παρ. 12,1) .

Ο δε Δαβίδ λέει` «*Κύριε, επάνω στον δίκαιο θυμό σου μη με τιμωρήσεις για τις αμαρτωλές μου πράξεις, και μη θελήσεις πάνω στη δίκαιή σου οργή να με παιδαγωγήσεις με σκληρότητα*» (Ψαλ. 6, 2). Τα έλεγε αυτά, όχι επειδή αρνούνταν τον έλεγχο, αλλά την μετ` οργής συμμόρφωσή του. Διότι συμπληρώνει «*Ας με διαπαιδαγωγήσει ο δίκαιος, έστω και με αυστηρότητα, την οποία όμως θα εμπνέει η αγάπη του προς εμένα και η συμπάθεια, και ας με ελέγξει*» (Ψαλ. 140,5).

Είναι λοιπόν μεγάλος, αγαπητοί και αξιοθαύμαστος εκείνος που ελέγχεται ή ατιμάζεται από κάποιον και κάνει υπομονή, όπως και η σεμνή και σπουδαία εκείνη Χαναναία, η οποία όταν άκουσε από τον Κύριο το' «*δεν είναι καλόν να πάρει κανείς το ψωμί από τα παιδιά του και να το ρίξει στα σκυλάκια*» (Ματθ. 15, 26)` δεν αγανάκτησε, αλλά αντιθέτως, απαξιώνοντας τον εαυτό της είπε` «*ναι, Κύριε, σωστό είναι αυτό· αλλά και τα σκυλάκια τρώνε από τα ψίχουλα, που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους*» (Ματθ. 15, 27). Από αυτήν την απάντηση ο Κύριος θαύμασε την ταπείνωσή της και την πίστη της και της είπε` «*ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου! Ας γίνει για χάρη σου, όπως ακριβώς θέλεις*» (Ματθ.15,28). Αυτώ η δόξα εις τους αιώνας. Αμήν».

(Εκδόσεις: «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»)

(Απόδοση στην Νεοελληνική: Σάββας Ηλιάδης, Δάσκαλος - Κιλκίς, 27-11-2020)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: aktines.blogspot.com*)*